

ÅRSBERETNING **NYE VEJE** **I VEJLEDNINGEN**

SKOLEÅRET 2022/2023

Studievalg Danmark

INDHOLD

- 3** **DIREKTØRENS FORORD**
- 4** **STUDIEVALG DANMARK - VORES VEJLEDNING**
- 6** **HVAD SKAL DER SKE EFTER EKSAMEN?**
- 9** **STUDIEVALG DANMARKS UNGERÅD**
- 10** **FUTURE SPIN - ET DIGITALT VEJLEDNINGSUNIVERS**
- 12** **VI HJÆLPER ALLE, OGSÅ DEM DER IKKE KOM IND**

Studievalg Danmark

Studievalg Danmark er en national vejledningsinstitution med syv regionale vejledningscentre og et sekretariat. Vi er forankret i Uddannelses- og Forskningsministeriet og blev oprettet 1. august 2018. Der er ca. 95 ansatte, hvoraf langt størstedelen er studie- og karrierevejledere.

Alle vejledere i Studievalg Danmark har eller er i gang med at få en uddannelse til studie- og karrierevejleder. De har et stort kendskab til videregående uddannelser, erhvervsuddannelser, efter- og videreuddannelse, økonomi under uddannelse og de karrieremuligheder, der er efter uddannelserne.

Årsberetning

Studievalg Danmark udgiver for hvert skoleår en årsberetning, der giver indblik i de aktiviteter, der finder sted. Årsberetningen fortæller overordnet om vores studievejledning og indeholder eksempler på initiativer og tal fra vores løbende registrering af vejledning.

Udgivet af Studievalg Danmark

Amfipladsen 6, 1 sal
5000 Odense C
Tel.: 3333 2000
studievalg@studievalg.dk
www.studievalg.dk

Publikationen kan hentes på studievalg.dk

DIREKTØRENS FORORD

"Selvom jeg er faglig dygtig, kan jeg aldrig forestille mig at nyde en uddannelse eller et job. Jeg vil gerne have frihed i mit liv, og det har jeg svært ved at se, hvordan jeg skal opnå. Jeg kommer til at tage en uddannelse, men det bliver kun p.g.a. pres fra samfundet og mangel på andre muligheder."

Sådan svarede en ung i årets studenterundersøgelse med mere end 25.000 svar fra afgangselever på alle landets gymnasier. Dette og mange andre svar gør indtryk.

De unges fortællinger om deres planer og trivsel skubber til Studievalg Danmarks vejledning på flere fronter.

Flere og flere holder nogle års pause mellem ungdomsuddannelsen og næste uddannelse. Nogle fortæller, at de har en klar plan, men gerne vil opleve verden og virkeligheden på arbejdspladserne først. Andre fortæller, at de udskyder uddannelsesvalget, fordi de er uafklarede eller usikre på deres vej.

Studievalg Danmarks vejledere arbejder benhårdt for, at alle unge får øje på, at der er en vej for dem. Ingen skal stå med en studenterhue i hånden og ikke kunne se en vej i uddannelseslandskabet. Vi ønsker, at de skal kende mangfoldigheden fra de korte og praksisrettede til de lange og teoretiske uddannelser.

Med mere end 1.000 forskellige uddannelser at vælge mellem har de unge brug for tid. Tid til vejledning, tid til hele dage på uddannelser og virksomheder og tid i hverdagen til at udforske og opdage, at der er en plads til dem alle - uanset faglige interesser, fremtidsplaner eller karakterer.

Da vi ved, at mange unge oplever at stå alene med tvivl og valg efter gymnasietiden, har vi eksperimenteret med forskellige tiltag for at nå dem i sabbatårene. Det gør vi bl.a. med kampagner på sociale medier, tilbud til forældre og vores nye online univers *Future Spin*.

De unges stemmer er guld værd, når vi skal blive klogere på, hvordan vores vejledning bliver mere relevant for dem. I de seneste år har Studievalg Danmark inviteret flere unge med ind for at udfordre og udforme vores praksis. Lokalt samarbejder vi med elevrådene om vejledningen på den enkelte skole, og i år har vi etableret et landsdækkende ungeråd.

I årsberetningen kan du læse mere om vores vigtigste vejledningsaktiviteter og om nogle af de mange initiativer, som vi har arbejdet med i løbet af det forgangne skoleår.

God læselyst.

STUDIEVALG DANMARK

VORES VEJLEDNING

Eleverne på landets ungdomsuddannelser er Studievalg Danmarks største og vigtigste målgruppe.

Vejledning til elever på ungdomsuddannelser

Vi møder eleverne flere gange i løbet af deres ungdomsuddannelse, når de samles til kollektiv vejledning. Eleverne præsenteres for information og fakta, men de får også mulighed for at reflektere, dele erkendelser og planer med hinanden. Vejledningen er med til at udvide den enkeltes horisont og gør det også tydeligt for eleverne, at andre kan sidde med samme tvivl og overvejelser, som de selv gør.

Individuelle samtaler på ungdomsuddannelser

Skoleåret 2022-2023

18.725

Vejledning til alle andre

Studievalg Danmark tilbyder også individuel vejledning og workshops til unge i sabbatårene, studieskiftere og voksne, som overvejer et sporskifte.

Individuelle samtaler efter ungdomsuddannelse

Skoleåret 2022-2023

7.791

Studievalg Danmark tilbyder online informationsmøder, hvor vi informerer om alt fra bæredygtighed, kvote 2 og studier i udlandet.

Alle elever kan booke tid til en individuel samtale. Her er der mulighed for i et fortroligt rum at tale med en vejleder om specifikke eller mere personlige emner. Det kan fx være tvivl og usikkerhed, men også valg mellem forskellige uddannelser eller helt konkrete spørgsmål om optagelse og regler.

Den individuelle vejledning finder sted året rundt. Der er særligt travlt i forbindelse med ansøgningsfrister, hvor Studievalg Danmark følger efterspørgslen med ekstra kapacitet og udvidede åbningstider. Vejledning tilbydes fysisk, online og telefonisk.

Kollektive vejledninger

Skoleåret 2022-2023

6.989

Skoleåret 2021-2022
7.211

Deltagere i kollektive vejledninger

236.557

Elever har i skoleåret 22-23 deltaget i kollektive vejledninger på ungdomsuddannelser

Skoleåret 2021-2022
236.424

Skriftlig og telefonisk vejledning

6.344

1.830

7 HURTIGE OM STUDIEVALG DANMARK

Studievalg Danmark består af syv lokale centre og et sekretariat

Vi vejleder i hele landet på mere end 450 forskellige uddannelsessteder

Vejledningen er uvildig og institutionsuafhængig

Vores 73 studie- og karrierevejledere har eller er ved at få en specialuddannelse i vejledning

I skoleåret 22-23 har Studievalg Danmark vejledt mere end 250.000 unge og voksne

Vores opslag, annoncer og videoer på facebook, Instagram og YouTube er set af 966.712 unikke brugere

2.693 har lyttet til Studievalg Danmarks podcastkanal

HVAD SKAL DER SKE EFTER EKSAMEN?

En stor milepæl for elever på ungdomsuddannelserne er eksamen og ikke mindst fejringen af, at uddannelsen er færdiggjort.

I Studievalg Danmarks årlige undersøgelse blandt afgangseleverne spørger vi blandt meget andet til elevernes planer efter endt ungdomsuddannelse. Både på kort og lang sigt.

Det store flertal ser ud til at være godt på vej

Langt størstedelen (mere end 80%) har planer om at holde et eller flere sabbatår, mens 12% har planer om at søge direkte ind på en videregående uddannelse eller en erhvervsuddannelse. Resten har ikke bestemt sig endnu eller har helt andre planer.

Blandt de kommende studenter forventer mere end halvdelen et eller to sabbatår med en lille overvægt til to sabbatår. Efter de forventede sabbatår har ca. 75% planer om at starte på en uddannelse.

I sidstnævnte gruppe har 7 ud af 10 en rimelig fornemmelse for, hvilket område de gerne vil uddanne sig inden for. Eksempelvis inden for økonomi, sundhed, byggeri eller andet.

Et stort mindretal udtrykker tvivl og manglende motivation

Samtidig kan vi identificere et betragteligt mindretal, som ikke deler det positive syn på fremtiden. 18% af eleverne ved slet ikke ved, hvad de vil efter sabbatårene.

*"Fordi jeg ikke ved, hvad jeg vil og ikke er særlig dygtig fagligt i skolen, er jeg bange for, at ende med at **vælge den forkerte vej** og blive så skoletræt, at jeg kun arbejder."*

Deltager i Studenterundersøgelsen

Vi har spurgt et udsnit af eleverne, om de glæder sig til at skulle tage mere uddannelse. Det gør sig gældende for det store flertal, men 9% angiver, at de slet ikke glæder sig. Svarene fra denne gruppe kan være præget af det sidste år på ungdomsuddannelsen og udsigten til en krævende periode med eksamenslæsning. Svarene kan muligvis ændre sig i løbet af deres sabbatår, men ikke desto mindre er det alligevel den opfattelse som eleverne giver udtryk for ved afslutningen af deres studieforberedende ungdomsuddannelse.

I forlængelse af spørgsmålet har vi bedt eleverne om skriftligt at uddybe, hvorfor de ikke glæder sig til mere uddannelse.

Studenterundersøgelsen 2023

27.148 afgangselever har deltaget i undersøgelsen, som gennemføres som en del af vejledningen.

Eleverne går på STX, HF, HTX og HHX.

57% af deltagerne i undersøgelsen er kvinder.

Her svarer eleverne ofte, at de er skoletrætte og har brug for en pause. Det må man antage, at de får opfyldt i forbindelse med deres sabbatår. Der er dog også elever, der udtrykker en grundlæggende følelse af ikke at passe ind i uddannelsessystemet, manglende tillid til egne evner og et uddannelsessystem, der ikke fremmer det som de ønsker.

Flere resultater på vej...

Resultater fra undersøgelsen indgår i vores vejledning, hvor de er med til at gøre uddannelses- og karrierevalg mere konkrete. Det sker fx ved at præsentere eleverne for resultater fra deres egen skole.

"Jeg føler ikke, at jeg har lavet andet end skole i rigtig mange år."

Det virker **ikke så interessant** at skulle starte igen, men det kan man blive nødt til."

Deltager i Stunderundersøgelsen

Studenterundersøgelsen 2023

SABBATÅR

af årets afgangselever forventer at holde et eller flere sabbatår.*

*Sabbatår er mest udbredt blandt eleverne på STX (84%) og mindst på HF (59%). 11% forventer at starte direkte på en uddannelse. Dette er næsten dobbelt så udbredt blandt elever på HF og HTX.

ANTAL SABBATÅR*

1 ÅR

regner 33% med

2 ÅR

regner 47% med

3 ÅR+

regner 10% med
*10% ved ikke

49%

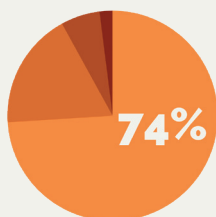

vil gerne modtage nyhedssms om uddannelser, frister, åbent-hus mv. I alt modtager

26.024

vores nyhedssms

EFTER SABBATÅR

forventer at de vil starte på en uddannelse (STX og HTX lidt oftere).

18% ved slet ikke, hvad de vil

VIGTIGT VED VALG AF KOMMENDE UDDANNELSE

71%

finder deres faglige interesse for uddannelsen vigtig

67%

lægger vægt på et spændende job efter uddannelsen

41%

lægger vægt på en høj indkomst efter uddannelse

"Forhåbentligt fører **elevinddragelse** til bedre vejledning, der sikrer, at eleverne bliver ordentligt oplyst om de mange muligheder, og dermed ikke bliver tabt i uddannelsessystemet."

Lucas, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever

STUDIEVALG DANMARKS UNGERÅD

Studievalg Danmark har i 2023 etableret et nationalt ungeråd med repræsentanter fra elev- og studenterorganisationerne på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

"Det er os gymnasieelever, der i sidste ende skal modtage vejledningen, og derfor er det kun gavnligt, at vi bliver inddraget i arbejdet."

Asger, Danske Gymnasieelever

Studievalg Danmarks Ungerråd skal give os feedback, idéer og gode råd, så vejledningen er værdifuld og relevant for vores målgruppe. Grundtanken er, at dem, der er direkte påvirket af vejledningen, skal have en afgørende stemme i dens udformning.

Lucas Westphal fra Landssammenslutningen af Handelsskoleelever fortæller; "Vi elsker elevinddragelse – især når det omhandler emner, der berører os. Det må man virkelig sige Studievalg Danmark gør."

Hvad Ungerrådet har lært os

Ungerrådet har et særligt fokus på at lette uddannelsesvalget og gøre vejledningen tilgængelig for endnu flere. På rådets opstartsmøde gav de bl.a. følgende anbefalinger og opmærksomheder til Studievalg Danmarks individuelle samtaler:

- Vejledning er for alle, for alle kan være i tvivl, og alle kan have behov for en at tale med
- Det kan være pinligt og næsten skamfuldt at opsøge vejledning
- Mere vejledning på gymnasierne vil gøre uddannelses- og karrierevalg lettere for mange
- Samtaler kan også være korte og uformelle
- Vejlederne skal have kontakt til det virkelige liv og have praktikpladser, konkrete erfaringer og rollemodeller på hånden

Hjælp til at overskue uddannelseslandskabet

Ungerrådet har peget på, at uddannelsesvalget er uoverskueligt for mange. Det er bl.a. som følge af, at der er mere end 1.000 uddannelser at vælge mellem. Det store udbud af uddannelser gør det for Ungerrådet endnu vigtigere, at Studievalg Danmark leverer kvalificeret vejledning på rette tid og sted, for at hjælpe de unge med at forbinde de ønsker, de har, med de muligheder der er.

Ungerrådet vil det kommende år arbejde videre med temaer som vejledning i klasserne, brobygning, bæredygtige uddannelsesvalg og forældreindsatser.

"Kvalificeret vejledning på ungdomsuddannelserne er afgørende for gode og informerede studievalg hos unge."

Charly, Organisationen for Professionshøjskolestuderende

FUTURE SPIN

ET DIGITALT VEJLEDNINGSUNIVERS

Spilelementer, en intuitiv opbygning samt et sprog, der er i øjenhøjde med de unge. Det er Studievalg Danmarks opskrift på en online platform, der hjælper unge med valg af uddannelse efter gymnasiet. Vi kalder den *Future Spin*.

Future Spin

Future Spin udspringer af, at mange unge glemmer, at Studievalg Danmark også er der for dem, mens de holder sabbatår. De oplever, at de står alene - og nogle forbinder vejledning med noget støvet og uoverskueligt. Derfor har vi med hjælp

fra de unge skabt seks universer, hvor man let og legende kan hjælpe sig selv i gang med uddannelsesvalget.

Ambitionen er at kvalificere de unges tanker og viden om uddannelser og forhåbentlig give dem et nyt syn på vejledning.

*"Det er ikke voksne, der kommer og snakker fornuftigt med os - **hverken for voksent eller barnligt**!"*

Benedicte, 18 ÅR

*"Kunne relatere meget til det, **føler mig ikke så meget alene**, som jeg måske har gjort. Det er rart at vide, at andre har det som mig."*

Lærke, 21 ÅR

Er vi et match?

Ved at svare *Ja* eller *Nej* til forskellige udsagn, bliver de unge bevidste om, hvad de prioriterer og drømmer om i relation til uddannelse og efterfølgende job. Målet er, at de unge skal se en sammenhæng mellem sig selv og forskellige typer af uddannelse - og finde et match, der kan undersøges nærmere.

Hvordan tanker du energi?

Når de unge drejer på hjulet får de præsenteret forskellige udsagn om, hvad der gør dem glade og skaber motivation. På baggrund af deres valg, kan de se, hvilke uddannelser, der måske passer til dem.

Kender du dine superkræfter?

Her får de unge hjælp til at se personlige og faglige styrker. Ved at vælge mellem forskellige hverdags-scenarier får de unge råd til, hvordan de kan bruge styrker og kendetegn i deres uddannelsesvalg.

Kender du vejen?

Universet er en quiz, der sætter fokus på de unges egne værdier. Svarene bliver matchet med fem relevante uddannelser, der kobler sig til de værdier, de har valgt.

*"Jeg synes faktisk, at **det er det, man har manglet** - særligt ift. quizzer og den måde at arbejde med det på."*

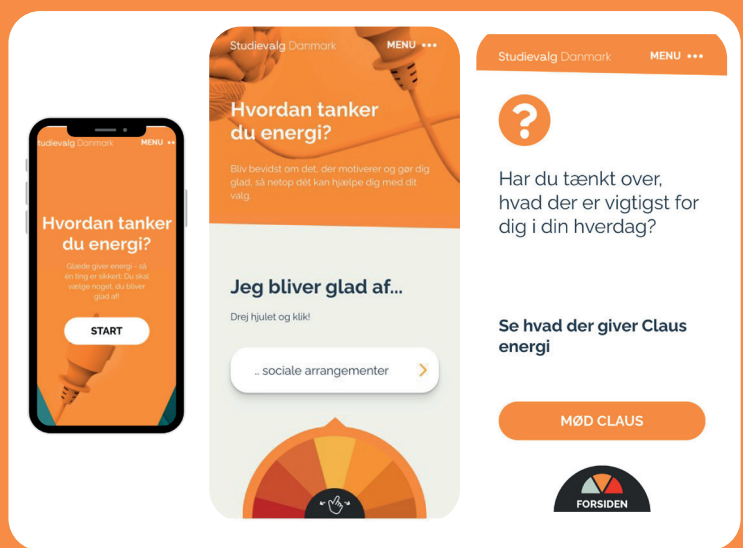
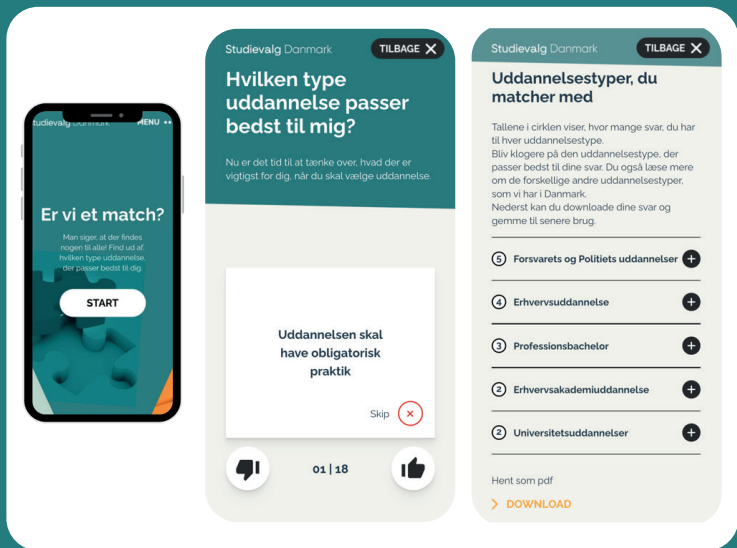
Kristine, 20 ÅR

Hvad f**** med din hjerne?

Ved at klikke på bekymringer i hjernen, bliver de unge klogere på, hvordan de kan tackle udfordringer, komme videre i uddannelsesvalget og få en fornemmelse af, at de ikke er alene.

Yes / No

Ud fra forskellige udsagn om uddannelse og karriere, der enten svares *Ja* eller *Nej* til, bliver de unge mødt af feedback, der giver gode råd og stof til refleksion. Det kan fx være om forældrepres eller om man er villig til at flytte til en anden by.

VI HJÆLPER ALLE, OGSÅ DEM DER IKKE KOM IND

Mere end 60.000 ansøgere ventede utålmodigt og spændt på svar på deres ansøgning om optagelse på videregående uddannelse 28. juli i år. Omkring 10.000 blev ikke tilbudt en studieplads.

Selvom de stod uden en studieplads, var de ikke alene. De fik en sms fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen med opfordring til at kontakte Studievalg Danmark. Den direkte kontakt gennem sms'en er meget vigtig, da en del unge fortæller, at de føler sig alene med deres spørgsmål og tvivl. De har glemt, at de kan få vejledning også efter deres studentereksamen.

Vejlederne talte med 1.412 i dagene efter, at afslaget var tikket ind. Vejlederne hjælper de unge med at se, at afslaget ikke behøver at være en katastrofe eller slutningen på alle deres uddannelsesdrømme. Vejlederne giver unge overblik og sparring på, hvad næste skridt kan være for netop dem. Nogle får hjælp til at finde en ledig plads på en erhvervsuddannelse eller anden videregående uddannelse, så de kan starte uddannelse med det samme. Andre har brug længere tid til at kvalificere sig yderligere eller udforske alternative uddannelsesveje – måske på en anden uddannelse eller i en anden studieby. Vejledningen hjælper unge med at opdage, at der ikke kun findes én vej, og at uddannelsesveje kan være meget mere snoede, end de fleste lige tror.

STUDIEVALG DANMARK HAR VEJLEDT CA. 30% FLERE I 2023

2022	2023
282	373

Online- og telefonvejledning
med forudgående booking*

2022	2023
268	389

Vejledningssamtaler*

2022	2023
330	409

Direkte telefonvejledning*

2022	2023
200	241

Skriftlig vejledning*

*Antal vejledninger fra 28. juli - 11. august

VEJLEDNING NÆR DIG

Læs mere på www.studievalg.dk

Studievalg Danmark